

- Trên bánh tổ, ở vùng nhộng vít nắp có lỗ
chỗ các lỗ tổ không vít nắp do ấu trùng bị chết
không vít nắp được.

- Đàn ong lười đi làm, nhắc cầu kiểm tra
thấy đàn ong thưa quăn, chủ yếu ong màu đen
(ong già), chúng xào xạc chạy dạt xuống đáy
cầu.

• PHÒNG VÀ TRỊ BỆNH.

Chủ yếu dùng thuốc kháng sinh (có kết hợp
các biện pháp sinh học). Thuốc kháng sinh
được dùng theo hai phương pháp.

* Phương pháp cho ăn :

- + Dùng 1 trong các loại thuốc sau : Kanami-
cin, Erytromicin, Streptomycin, Cloramfenicol...
- + Liều lượng (mỗi loại) 0,4 - 0,5g cho một lít
nước đường (pha theo tỷ lệ 1 đường + 1 nước),
cho ăn 100ml/cầu/tối, trong 3 tối liên.

- Trước khi cho ong ăn thuốc cần loại bỏ các
cầu bệnh để ong đậu kín các cầu còn lại.

- Sáng sớm hàng ngày, sau khi đã cho ong
ăn thuốc, lấy các dụng cụ cho ăn ra khỏi tổ để
tránh ong đàn khác và côn trùng ăn cướp mật
làm lây lan bệnh.

* Phương pháp phun :

+ Dụng cụ là các loại bình phun hạt nhỏ
(như bình tưới cây cảnh).

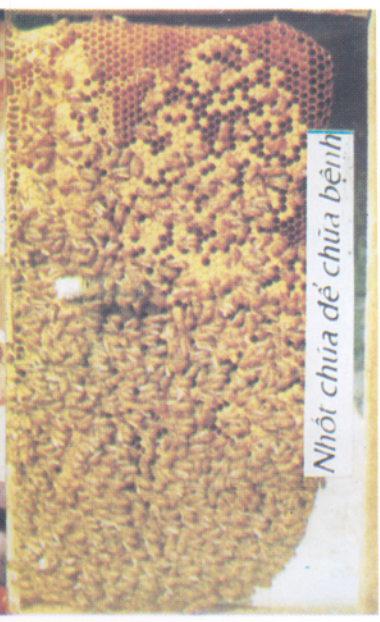
+ Sử dụng các loại thuốc kháng sinh như
trong phương pháp cho ăn nhưng hàm lượng
thuốc tăng gấp đôi, (1g thuốc/ 1 lít nước đường)
và nước đường thuốc pha loãng gấp đôi
(1 đường + 2 nước).

+ Cách phun : Phun thuốc lên mình ong và
bánh tổ theo một góc chéo 30° so với bánh tổ.
Tránh phun vào lỗ tổ hoặc động tác phun quá
mạnh dễ làm chết ấu trùng hoặc ong bốc bay.

Một số bệnh
THỜI ẤU TRÙNG HẠI ONG

Kiểm tra phát hiện bệnh

Nhốt chua để chữa bệnh

Giấy phép xuất bản số 6/1225 do CXB
cấp ngày 29/10/1999.
In 8.000 tờ tại xưởng in NXB Nông nghiệp.
In xong nộp lưu chiểu tháng 11 năm 1999.

BỆNH ẤU TRÙNG TÚI

Là bệnh rất nguy hiểm, có khả năng lây lan rộng, gây hại lớn và chưa có thuốc trị đặc hiệu.

• NGUYÊN NHÂN

Bệnh do một loại vi rút có tên là Marator-taetulae Holmes gây ra.

• ĐỐI TƯỢNG TRUYỀN BỆNH

Chủ yếu là các ấu trùng ong thợ. Bệnh nặng cả ấu trùng ong đực cũng mắc.

• NGUỒN LÂY LAN BỆNH

Ong thợ dọn vệ sinh tổ truyền từ con bệnh sang con khỏe, ong vào nhả mầm, ăn cướp mật của nhau, dùng chung nguồn mật và phấn hoa...

• TRIỆU CHỨNG BỆNH.

- Trên *bánh tổ* : Ở vùng nhộng vít nắp có lỗ chỗ các lỗ tổ không vít nắp (bên trong có chứa các ấu trùng tuổi nhỏ hoặc trứng) xen kẽ, 1 số lỗ tổ hoặc ấu trùng bị cắn nham nhor, nhiều ấu trùng nhon đầu nhỏ lên khỏi lỗ tổ.

- Trên *ấu trùng* : ấu trùng bệnh phần lớn chết ở giai đoạn vít nắp và tiền nhộng.

+ Khi ấu trùng mới chết xác chết có màu trắng ngà, sau chuyển sang trắng bệch vạch phân đốt không rõ, trông như 1 cái túi 1 đầu

BỆNH THỐI ẤU TRÙNG TUỔI NHỎ

Còn gọi là bệnh thối ấu trùng châu Âu, thối ấu trùng dấm hoặc thối ấu trùng chua. Bệnh gây hại lớn, mức độ lây lan mạnh.

• NGUYÊN NHÂN

Do 1 loại vi khuẩn có tên là *Melissococcus pluiton* gây ra.

• ĐỐI TƯỢNG TRUYỀN BỆNH

Chủ yếu gây bệnh đối với ấu trùng ong thợ tuổi nhỏ 3-5 ngày tuổi. Bệnh nặng ấu trùng tuổi lớn cũng bị mắc.

• NGUỒN LÂY LAN BỆNH

Lây lan từ đàn này sang đàn khác do người nuôi kiểm tra, cho ong ăn, dùng chung cầu ong và dụng cụ nuôi, mua bán các dụng cụ và sản phẩm ong: Ong vào nhả mầm, ăn cướp mật của nhau, lây chung nguồn mật và phấn hoa...

• TRIỆU CHỨNG BỆNH

- Ấu trùng bình thường nằm khoan gọn ở đáy lỗ tổ, khi chết trắng bệch doãng rộng thân ra.

- Sau đó xác chết chuyển từ màu trắng bệch sang trắng đục và nâu sậm dần, thối nhũn xẹp xuống khó thành vảy nhỏ.

- Xác chết thối rửa có mùi chua như dấm.

nhon, bên trong chứa nước trong suốt hoặc vàng nhạt. Sau đó xác chết chuyển màu vàng nhạt rồi nâu sậm, chóp đầu nghiêng về phía bụng và khô như vảy, dễ lấy ra khỏi tổ.

+ Xác chết không có mùi.

PHÒNG TRỊ BỆNH

Do chưa có thuốc đặc hiệu nên việc phòng và trị bệnh chủ yếu dựa trên các biện pháp sinh học cụ thể là :

- Thay chúa để bằng chúa tơ hoặc mũ chúa ở đàn khỏe.

- Nhốt chúa để vào lồng dây thép nhỏ từ 7 - 8 ngày.

Cả 2 biện pháp trên được tiến hành cùng với việc loại bớt cầu bệnh, cầu cũ để ong đậu kín các cầu còn lại; cho ong ăn thêm nước đường 3-4 tô liên với liều lượng 100 - 200 ml/cầu/tổ; chuyển đàn ong đến vùng dồi dào mật và phấn hoa.

Chú ý : Mùa dồi dào mật và phấn hoa nên thay chúa để đàn bệnh bằng chúa tơ hoặc mũ chúa. Mùa ít mật và phấn hoa, thời tiết không thuận lợi nên áp dụng phương pháp nhốt chúa.

- Khi phòng trị bệnh cho ong nên kết hợp cho ăn hoặc phun thuốc kháng sinh để tránh việc ong bị mắc bệnh kép hoặc kế phát.